עזרה משפטית הדדית והסגרה

Dr Alexander Ressos, TEP
Attorney-at-Law (Switzerland and Germany),
Solicitor (England & Wales and Hong Kong)
Of Counsel, KGP Legal LLC
alexander.ressos@kgplegal.com.sg
www.ressos.com.sg

חוק העזרה ההדדית בעניינים פליליים 2000

חוק העזרה ההדדית בעניינים פליליים (Mutual Assistance in Criminal Matters Act 2000, MACMA) הוא החוק העיקרי לשיתוף פעולה עם תובעים זרים. כותרתו הארוכה מתארת את מטרתו כהקלה על "the provision and obtaining of international assistance in criminal matters". היועץ המשפטי לממשלה (Attorney-General) הוא הרשות המרכזית בשני הכיוונים: בקשות מסינגפור "may be made only by the Attorney-General", ואילו כל בקשה ממדינה זרה חייבת להיות מופנית אליו.[1]

החוק מבחין בין שתי קבוצות של מדינות. צורות עזרה מסוימות, כגון גביית ראיות, עומדות לרשות כל מדינה זרה. אחרות, לרבות צווי המצאה, חיפוש ותפיסה ואכיפת צווי חילוט, שמורות למדינות זרות "שנקבעו" (prescribed), שהשר רשאי להכריז עליהן כאשר עומדים בתוקף אמנה, מזכר הבנות או הסכם אחר בדבר עזרה. מדינה שלא נקבעה עדיין יכולה לקבל צורות עזרה מסוימות אם היא מתחייבת להיענות לבקשה הדדית עתידית של סינגפור.[2] המבנה משקף את החשיבות שסינגפור מייחסת להדדיות, נושא החוזר בדיפלומטיה הרגולטורית שלה.

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

עילות סירוב ופליליות כפולה

היועץ המשפטי לממשלה חייב לסרב לבקשה בשורה של מקרים המפורטים בסעיף 20(1). הם כוללים עבירות "of a political character", עבירות צבאיות גרידא, בקשות שנועדו לפגוע באדם מטעמי גזע, דת, מין, מוצא אתני, לאום או השקפה פוליטית, מקרים שבהם האדם כבר הורשע, זוכה או קיבל חנינה בגין אותה התנהגות, עבירות שאינן "of sufficient gravity" ועזרה שתהיה "contrary to public interest". הוא רשאי גם לסרב כאשר העזרה תטיל "excessive burden" על משאבי סינגפור או תסכן את ביטחונו של אדם כלשהו.[3]

לגבי צורות העזרה הכופות חל עקרון הפליליות הכפולה. יש לסרב לבקשה לצו המצאה, לצו חיפוש או לאכיפת צו חילוט כאשר ההתנהגות "would not have constituted a Singapore offence" אילו התרחשה בסינגפור. סעיפים קטנים (4) ו־(5) כוללים כללים מיוחדים לעבירות זרות של העלמת מס.[4] הוראות אלה הן חלק מהרפורמות שבאמצעותן הפכה סינגפור עבירות מס חמורות לעבירות מקור להלבנת הון ופתחה את מערכת הבנקאות שלה לרשויות מס זרות, התפתחות שאותה מתאר פרק II של חלק E.

צווי המצאה והגנה על ראיות

צווי המצאה (production orders) מראים כיצד החוק מגן הן על החקירה הזרה והן על האנשים הנוגעים בדבר. מדינה זרה שנקבעה רשאית לבקש צו המחייב אדם בסינגפור להמציא חפץ לצורך עניין פלילי בחו"ל. כאשר מעורב מוסד פיננסי, הבקשה מוגשת לחטיבה הכללית של בית המשפט הגבוה (High Court). על בית המשפט להשתכנע שיש יסוד סביר לחשד שאדם מסוים ביצע עבירה זרה או הפיק ממנה טובת הנאה, שהחפץ צפוי להיות "of substantial value" לעניין הזר ואינו חוסה תחת חיסיון משפטי, ושההמצאה אינה נוגדת את טובת הציבור. אי־ציות ללא הצדק סביר, או המצאת חומר כוזב או מטעה באופן מהותי, דינם קנס של עד 10,000 דולר סינגפורי ($S) או מאסר של עד שנתיים.[5]

מדינה זרה המקבלת מסמכים חייבת להתחייב להגביל את השימוש בהם למטרה שצוינה ולהחזירם או להשמידם לפי דרישה. ללא התחייבות כזו, יש לסרב לבקשה.[6] עבור הבנקים, משמעות הכללים הללו היא שמסמכי לקוחות יוצאים מסינגפור רק לאחר החלטה שיפוטית. הלקוח אינו מקבל בדרך כלל הודעה מראש, אך הצו נשען על ממצאים שבית המשפט קבע בפרוטוקול.

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

חוק ההסגרה 1968

ההסגרה מוסדרת בחוק ההסגרה (Extradition Act 1968), שמקורו בשנותיה הראשונות של העצמאות. עבירת הסגרה חייבת להיות עבירה שעונשה "a maximum punishment of imprisonment for not less than 2 years or any more severe punishment". החוק חל על מדינה זרה רק כאשר השר מורה על כך בהודעה ברשומות (Gazette), דבר המניח בפועל קיומה של אמנה. כל נמלט ממדינה כזו צפוי אז להיעצר ולהימסר, בכפוף לתנאי החוק והאמנה.[7]

המגבלות הקלאסיות חלות. אין למסור אדם בגין עבירה "of a political character", והמסירה מחייבת שהדין של המדינה המבקשת או אמנה ימנעו את העמדתו לדין בגין עבירות אחרות שבוצעו לפני המסירה, הוא כלל הייחודיות (specialty). חלקים נפרדים עוסקים בטריטוריות של חבר העמים שהוכרזו ובמלזיה. צו מעצר מלזי שאומת כדין יכול לקבל אישור של שופט שלום (Magistrate) ולהתבצע בסינגפור, אף ששופט השלום רשאי לסרב למסירה או לעכבה כאשר היא תהיה בלתי צודקת או מכבידה.[8] אישור צווי המעצר הוא מורשת של ההיסטוריה המשפטית המשותפת של סינגפור ומלזיה, שאותה מתאר חלק C.

אמנות והפערים שביניהן

רשת אמנות ההסגרה של סינגפור צרה מזו של המרכזים הפיננסיים האירופיים הגדולים. במשך שנים רבות היה היעדרה של אמנה עם אינדונזיה מקור למתיחות, שכן נטען שאנשי עסקים אינדונזים שהואשמו בשחיתות או בהונאה בנקאית לאחר המשבר הפיננסי האסייתי מצאו מקלט בסינגפור. אמנת הסגרה נחתמה לבסוף בפגישת הפסגה של המנהיגים (leaders' retreat) בינואר 2022, יחד עם הסכם לשיתוף פעולה ביטחוני.[9] מאז היא נכנסה לתוקף.[10] פרק IV של חלק I חוזר ליחסים עם שתי השכנות הקרובות.

כאשר אין אמנת הסגרה, העזרה המשפטית ההדדית והגירוש ממלאים חלק מהפער. בפרשת הלבנת ההון של 2023 גורשו האזרחים הזרים שהורשעו לקמבודיה, ליפן ולממלכה המאוחדת בין מאי ליולי 2024 לאחר שריצו את עונשם.[11] גירוש הוא צעד מנהלי ללא הערובות של הסגרה. הוא אינו מבטיח שהאדם יועמד לדין בגין עבירות שביצע במקום אחר.

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

שיתוף פעולה בין רגולטורים ויחידות מודיעין

עזרה משפטית הדדית פורמלית היא רק ערוץ אחד. משרד הדיווח על עסקאות חשודות (Suspicious Transaction Reporting Office), יחידת המודיעין הפיננסי של סינגפור שהוקמה לפי סעיף 5 ל־CDSA, רשאי להעביר מידע לרשות מקבילה זרה כאשר הוא עשוי להיות רלוונטי לחקירת עבירה חמורה זרה. התנאים כוללים הסדר עם אותה רשות והתחייבויות בדבר סודיות ושימוש, לרבות שהמידע לא ישמש ראיה.[12] מודיעין פיננסי יכול אפוא לעבור במהירות, ואילו ראיות לבית המשפט עדיין חייבות לעבור בערוץ האיטי יותר של בקשה פורמלית.

שיתוף הפעולה הפיקוחי הוא ערוץ שלישי. כאשר הורתה הרשות המוניטרית של סינגפור (Monetary Authority of Singapore, MAS) ל־BSI Bank לסגור את פעילותו בסינגפור ב־24 במאי 2016, הפעם הראשונה מאז 1984 שבה נשלל מעמד של בנק השקעות (merchant bank), היא הודיעה על עיצומים כספיים של 13.3 מיליון דולר סינגפורי בגין 41 הפרות של MAS Notice 1014. היא העבירה שישה מחברי ההנהלה הבכירה והצוות של הבנק לתובע הכללי והצהירה שהיא "working closely with the Swiss Financial Market Supervisory Authority (FINMA)" על הסגירה המסודרת.[13] צעד פיקוחי, העברה לתביעה הפלילית ותיאום עם רשות הפיקוח במדינת האם של בנק שווייצרי יצרו כך חבילה אחת, הדפוס שחלק E בוחן בפירוט רב יותר.

הערות

1. Mutual Assistance in Criminal Matters Act 2000, הכותרת הארוכה, סעיפים 7 ו־19(1) (הנוסח כפי שהוא מובא ב־lawplayer.com, נצפה בנובמבר 2026). ↩

2. MACMA, סעיפים 16(1), 16(2)(b) ו־17(1) (הנוסח כפי שהוא מובא ב־lawplayer.com, נצפה בנובמבר 2026). ↩

3. MACMA, סעיף 20(1) (הנוסח כפי שהוא מובא ב־lawplayer.com, נצפה בנובמבר 2026); MACMA, סעיף 20(2) (הנוסח כפי שהוא מובא ב־lawplayer.com, נצפה בנובמבר 2026). ↩

4. MACMA, סעיף 20(3) (הנוסח כפי שהוא מובא ב־lawplayer.com, נצפה בנובמבר 2026); MACMA, סעיף 20(4) ו־(5) (הנוסח כפי שהוא מובא ב־lawplayer.com, נצפה בנובמבר 2026). ↩

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

5. MACMA, סעיף 22(1), (2) ו־(4) (הנוסח כפי שהוא מובא ב־lawplayer.com, נצפה בנובמבר 2026); MACMA, סעיף 25 (הנוסח כפי שהוא מובא ב־lawplayer.com, נצפה בנובמבר 2026). ↩

6. MACMA, סעיף 20(2A) (הנוסח כפי שהוא מובא ב־lawplayer.com, נצפה בנובמבר 2026). ↩

7. Extradition Act 1968, סעיף 2(1), ההגדרה של "extradition offence" (הנוסח כפי שהוא מובא ב־lawplayer.com, נצפה בנובמבר 2026); Extradition Act 1968, סעיפים 4(1) ו־7(1) (הנוסח כפי שהוא מובא ב־lawplayer.com, נצפה בנובמבר 2026). ↩

8. Extradition Act 1968, סעיפים 8(1) ו־8(2)(c) (הנוסח כפי שהוא מובא ב־lawplayer.com, נצפה בנובמבר 2026); Extradition Act 1968, חלק 5 (סעיפים 27–30, טריטוריות של חבר העמים) וחלק 6 (סעיפים 32–39, מלזיה), ובמיוחד סעיפים 33(1) ו־36 (הנוסח כפי שהוא מובא ב־lawplayer.com, נצפה בנובמבר 2026). ↩

9. Wikipedia, "Indonesia–Singapore relations" (נצפה בנובמבר 2026): אמנת ההסגרה נחתמה ב־"5th Singapore–Indonesia Leader's Retreat" בינואר 2022, ולפיה שתי המדינות "will grant extradition for a comprehensive list of extraditable offences"; הסכם לשיתוף פעולה ביטחוני נחתם באותה פגישה. ↩

10. כניסתה לתוקף של אמנת ההסגרה בין סינגפור לאינדונזיה במרץ 2024 וחלותה למפרע על עבירות שבוצעו עד 18 שנים קודם לכן. ↩

11. Wikipedia, "2023 Singapore money laundering case" (נצפה בנובמבר 2026): גירושם של Wang Baosen ו־Su Wenqiang לקמבודיה ב־6 במאי 2024, של Su Haijin ו־Su Baolin לקמבודיה ושל Vang Shuiming ליפן ב־1 ביוני 2024, של Zhang Ruijin, Chen Qingyuan ו־Lin Baoying לקמבודיה ב־15 ביוני 2024, של Wang Dehai לממלכה המאוחדת ב־6 ביולי 2024 ושל Su Jianfeng לקמבודיה ב־26 ביולי 2024. ↩

12. CDSA, סעיפים 5(1) ו־48 (הנוסח כפי שהוא מובא ב־lawplayer.com, נצפה בנובמבר 2026). ↩

13. MAS, "MAS directs BSI Bank to shut down in Singapore", הודעה לתקשורת, 24 במאי 2016, mas.gov.sg. ↩

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

Disclaimer

This article is provided for general information only. It is based on publicly available sources as at its date of publication. These sources have not been independently verified against licences, regulatory registers or the records of the entities concerned. It is not legal, tax, financial or investment advice. Nor is it a recommendation to invest in, transact with or use the services of any entity mentioned. Law and regulation change frequently, so the content may be incomplete or outdated. To the fullest extent permitted by law, Dr Alexander Ressos and the publisher of SingaporeIQ exclude all liability for loss or damage arising from the use of or reliance on this article. Readers should obtain advice on their specific circumstances before acting or refraining from action.

Names and trademarks of the entities discussed belong to their owners and are used for identification only. Their mention implies no endorsement, affiliation or allegation of wrongdoing. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. Corrections and updates: contact@ressos.com.

© 2026 Dr Alexander Ressos. This article may be quoted with attribution to SingaporeIQ (SingaporeIQ.com). Reproduction in full and any commercial use require prior written consent. The Legal Terms at https://singaporeiq.com/legal-terms apply.

Author contact: Dr Alexander Ressos, TEP · contact@ressos.com